

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXV. — Izdan in razposlan dne 2. julija 1879.

94.

Ukaz ministerstva za deželno bran in finančnega ministerstva od 1. julija 1879,

v izvršbo postave od 11. junija 1879 (Drž. zak. št. 93), s katero se za kraljevine in dežele zastopane v državnem zboru uravnjuje dajanje stanišč in drugih potrebščin za stoječe vojstvo, vojno pomorstvo in deželno brambo v mirovnem času.

V izvod postave od 11. junija 1879 (Drž. zak. št. 93) razglašujejo se naslednja, z državnim vojnim ministerstvom dogovorjena zvršitvena določila:

K členu III vvodne postave.

Povračilo po določenih postavah o nastanovanju vojaščine dolžno za tiste k stanišču spadajoče predmete, ki jih je vojaška uprava na določen čas s pogodbo v najem vzela, naj se poizvede po tanjih zvršitvenih določilih k §. 5 postavah o nastanovanju vojaščine, oziroma po dodatku k navodu o uredbi novih vojašnic (vojarn, kasarn), oziroma po dodatku k navodu v uredbi in napravi novih hiš za bolelne in vojaških bólnic.

Ako se najde, da je povračilo po določenih postavah o nastanovanju idoč večje od dozdane najmovine, to se za čas najma, kar ga je še ostalo, namesto te najmovine daje povračilo po postavi o nastanovanju pristoječe, ter je treba dotične najmovne pogodbe gledé večjega povračila z vzklicem na postavo o nastanovanju z dodatnim pripisom dopolniti.

Ako vendar o poslopji kakem ali njegovih delih veljajo najmovne pogodbe, po katerih najmovina ní bila na podlogi dozdanjih povračil in objemnega prostora odmerjena, marveč se je z dogovorjeno povprečnino določila, tedaj naj se

ne uporabljajo v postavi o nastanovanji gledé povračila obsežena ugodnejša določila. Najmovne predmete nasproti, za katere bi pogojena najmovina bila morebiti večja od povračila pristoječega po postavi o nastanovanji, mora uprava vojaška kot najemnik odpovedati, ako jej je gledé njih, dokler trpi pogodba, sploh pravica do odpovedi pridržana ter se ni nikakih resnih težav za ponastanjenje vojaških krdel bati iz tega, da se rečeni predmet tudi le za nekaj časa opustí.

Kadar so za odpovedana stanišča potrebna druga stanišča, zahtevati jih je po postavi o nastanovanji vojaščine.

K §. 3.

Prostori, ki so potrebni za pododdele, navedene v §. 3, veljajo za najmanjino (minimum) prostora v ponameščenje služječega, kateri mora biti v enem in istem poslopiju, da bode nastanjenje sploh vkupno in da je moči zahtevati najmanj tisto povračilo, kakoršno je v §. 31 za zasilne vojašnice ustanovljeno.

Pri vsakem manjšem prostoru šteje se nastanjenje, če je tudi po več oseb skup v lastnih sobah ponamesčenih, za samezno nastanjenje ter se povračuje samo z iznosom, ki je za to v §. 31 postavljen.

K §. 5.

Kaj naj se zahteva zastran novih vojašnic, vojaških bolehnice in bólnice, to določa „navod za napravo novih vojašnic“, oziroma „navod za napravo novih vojaških bolehnice (hiš za bolehne) in bólnice“.

Koliko je pri presojevanji obstoječih ali prirediti imajočih se poslopij, če so ali niso pripravna za vojašnice, vojaške bolehnice ali bólnice, moči dodeliti kak odstop od tega, kar prejomenjena navoda zahtevata, oziroma kako polakšičo, to je razvidno iz dodatka, ki je pridjan enemu kakor drugemu obeh navodov.

Stanišča, obstoječa ali priredbo potrebujoča, ki ne ustrezajo zahtevom v zmislu dotičnega dodatka znižanim, naj se štejejo za zasilne vojašnice, oziroma zasilne vojaške bolehalnice ali bólnice.

Predloge o zidanju novih pravih in zasilnih vojašnic, vojaških bólnic ali bolehnice, in tako tudi predloge o priredbi poslopij za vojaška stanišča, razpravlja ministerstvo za deželno bran dogovorno z državnim vojnim ministerstvom.

Ako se tak predlog sprejme, ukaže ministerstvo za deželno bran narediti stavbeni osnutek ali program.

Stavbeni osnutek nareja meševita komisija. Le-ta sestoji, — če ministerstvo za deželno bran v posebnih slučajih dogovorno z državnim vojnim ministerstvom drugače ne ukaže:

a) z nevojaške (civilne) strani:

iz načelnika političnega okrajnega oblastva ali namestnika mu, iz strokovnjaka staviteljskega in zdravnika javno službo imajočega, katera oba določa politično okrajno oblastvo, dalje iz občinskega zastopnika;

b) z vojaške strani:

iz zastopnika dotičnega glavnega (vojaškega) poveljstva, enega oficirja inženirskega ali vojaško-stavbenega ravnateljstva, enega oficirja tiste orožne vrste, za katero je namenjeno novo poslopje, iz enega vojaškega zdravnika in enega uradnika vojaške intendanture.

Tega, ki priskrbi vojašnico, ali njegovega zastopnika treba je priklicati h komisiji ter mu je dopuščeno, poslužiti se v tem tehničnega sveta.

Komisijo vodi zastopnik političnega okrajnega oblastva.

Kadar dežela priskrbuje vojašnico, tedaj vodi komisijo — namesto političnega okrajnega oblastva — politično deželno poglavarstvo, določa tudi strokovnjaka staviteljskega in zdravnika ter je privzeti v komisijo dva uda iz deželnega odbora, da zastopata deželo, ki dá vojašnico.

V stavbenem osnutku ali programu bodi povedano, katere stanišne predmete naj novi zavod v sebi ima (§. 7 postave o nastanovanji vojaščine), katere vrste prostorij je priskrbeti in to z naznambo števila in velikosti po navodu za napravo novih vojašnic (vojaških bolehnice ali bólnice), oziroma kateri predlogi se stavijo gledé takih prostorij, katerih priskrba se po ónem navodu prepušča prostovoljnemu dogovoru med tem, ki se ponuja za stavbo vojašnice, in med državno upravo.

Dalje je v osnutku povedati, na katerem mestu se hoče zidati, ter je to mesto na temelji tega, kar ogledi in druge poizvedbe kažejo, opisati z vseh tistih strani, kakor gori omenjeni navod velewa. Črtež o situaciji stavišča, priložen stavbenemu osnutku, ki ga mora stavbe iskatelj izročiti komisiji, imej naznambo dolžine in višine ter mora poočiti okolico stavišča, kako držé ceste, kaki vodovodi, žlebovi ali kanali (pri teh tudi, kolik jim pad in pa prečni prerez) in naposled v opomnji v kvadratnih metrih, koliko je tisto mesto.

Še je v stavbenem osnutku navesti, kak zidavni tip se predlaga za stavbo od pritličja navzgor (Navod za napravo novih vojašnic točka 446—456), od kod da se hoče, oziroma da je na tistem stavišču mogoče dobivati vode in kaj se vé o lastnosti in množini vode na ponudo stoječe, kakó se za zdaj z ozirom na razmere kraja misli nabirati in odstranjati vse odpadke in nesnažno vodo, naposled v takih mestih, kjer se plin (gaz) dela, bi li stavbe iskatelj bil voljan in pod katerimi uveti novo poslopje oskrbeti s plinovo svečavo.

Stavbenemu osnutku je priložiti približevalen račun o povračilu, ki bi za namenjeno poslopje po postavi in tarifi šlo, in pa zapisnik, v katerega je sprejeti vse izrečene predloge in mnenja, ki se ločijo od sklepov večine.

Spise programa poslati je političnemu deželnemu oblastvu.

Politično deželno oblastvo priobči operat dotičnemu vojaškemu teritorialnemu oblastvu, ki naj ga pretehta in s predlogi, ki mu se vzvidijo potrebni, nazaj pošlje političnemu deželnemu oblastvu.

Politično deželno oblastvo predloži nazaj prejeti operat c. kr. ministerstvu za deželno bran.

Ministerstvo za deželno bran priobči po tem operate državnemu vojnemu ministerstvu.

Na temelji odobrenega programa reče se ponudniku, naj izdelava stavbene črteže, ter mu se približevalno naznani, koliko povračilo se bode z vojaške strani dajalo za poslopje, katero bi on postavil.

Sestavi črteža naj v podlogo služijo odobreni osnutek ali program, navod za napravo novih vojašnic in pa stavbeni red (stavbeni propisi) dotičnega kraja.

Izdelani stavbeni črteži naj se v dveh enakih primerkih položé pred politično deželno oblastvo in pridadó naj se naslednje priloge:

- a) odobreni stavbeni osnutek s prilogami dotičnimi;
- b) izkaz o povračilu, katero bi na podlogi projekta z vojaške strani po zakonu in tarifi plačevati bilo;
- c) izrecilo stavbe iskatelja ali ponudnika, hoče li pohišje, oziroma hlevsko opravilo (pohlevstvo) sam priskrbeti ali ne;
- d) če ponudnik sam pohišje ali opravilo priskrbi, izkaz o tem, in o povračilu, katero bi za-njo po zakonu in tarifi bilo plačevati;
- e) ako imajo namenjena poslopja biti oskrbljena s plinovo svečavo, izkaz o številu plamenov, kolikor jih bode gorelo, in o povračilu, katero bi za-nje z vojaške strani plačevati bilo.

V pretres vpoloženega načrta skliče politično deželno oblastvo komisijo, ki je sestavljena kakor komisija za napravo programa, ter naj — kolikor je mogoče — sestoji iz istih oseb, ki so sodelovale pri sestavi programa.

Te komisije delo je, načrt po temeljih za-nj postavljenih z vseh strani dobro pretehtati in mnenje o tem izreči, priloge b), d) in e) istemu pretresu in mnenju podvreči ter narediti zapisnik o njih najdenji.

Ako bi se o pretresu predloženega izdelka pokazale nedostatnosti (pomanjkljivosti) ter bi ponudnik bil volján, odpraviti jih, predno predloži projekt, naj se mu izdelek po završenji zapisnika nazaj dá.

K pretresu popravljenega projekta, oziroma popravljenih prilog, naj se po tem privzemajo samo tisti komisije udje, v katerih področje ti popravki spadajo.

V dodatku k zapisniku gori omenjenemu naj te osebe zabeležijo to, kar so one gledé narejenih popravkov zapazile.

Izvirni ali popravljeni načrt sè zapisnikom dotičnim vred odpravi politično deželno oblastvo dalje po tistem potu, po katerem je bilo programu hoditi.

O sprejetji predloženega projekta, in o povračilu, katero bode o svojem času za priskrbljeno poslopje, njegovo opravilo in morebiti za plinovo svečavo plačevati, razločata sporazumno državno ministerstvo in ministerstvo za deželno bran.

Izvodu (zvršbi) stavbe naj v podlogo služijo odobreni stavbeni črteži, od katerih en primerek ostaja pri političnem deželnem oblastvu shranjen.

Ako v času, ko se stavba vrši, bodi vojaško oblastvo bodi stavbeno podjetje poželi, da bi se kje odstopilo od odobrenega črteža, potreba je k temu vzajemnega sporazuma in odobrenja tistih oblastev, katerim pristoji razloka o sprejetji projekta.

Po meševitih krajevnih komisijah je poizvedeti, imajo li poslopja, ki so jih dežela, okraji, županije, občine ali zasebniki v ponameščaj vojaških krdel priskrbeli, veljati za prave ali zasilne vojašnice, za vojaške bolehnice ali bólnice ene ali druge vrste.

Te krajevne komisije naj sestojé iz istih údov, iz katerih so sestavljene komisije za napravo programov pri novih zidovanjih ali pri priredbah, s tem iznimkom, da z vojaške strani vstopa en zastopnik vojaško-postajnega poveljstva namesto zastopnika glavnega (vojaškega) poveljstva.

Krajevne (lokalne) komisije postavlja politično deželno oblastvo dogovorno z vojaško-territorialnimi oblastvi precej v vseh tistih postajah (stacijah), v katerih je kaj od dežele, okrajev, občin ali privatnih ljudi zdaj v vojašnice ali zasilnice priskrbljenih poslopij.

Naloga tej komisiji je, po navodu za napravo novih vojašnic in pridjanem mu dodatku poizvedeti in presoditi, ima li poslopje to svojstvo, da gledé povračila za-nj idočega (§. 31 postave o nastanovanji vojaščine) vzmogne veljati za pravo ali vsaj zasilno vojašnico, oziroma s kakimi priredbami bi se morebiti uže stoječe poslopje dalo usposobiti za vojašnico pravo ali zasilno.

Za tega delj naj se pred vsem drugim poizvé in najde s pomočjo namestbenega in prostornostnega pregleda (Priloga I), narejenega po obrazcu priloženem tem zvršitvenim določilom, koliko je pravilnega prostora v namestitev vojaščin in drugih prostorij v poslopji in čemu naj služi vsaka izmed njih.

Priloga I.

Ko je to delo dovršeno, uveri se komisija z ozirom na stavbene, zdravstvene in druge za presojo skupnega stanú poslopja merodavne razmere, ima li poslopje svojstva vojašnice prave ali zasilne, oziroma, kateri so tisti nedostatki, ki ne dopuščajo, poslopja vvrstiti v razred pravih ali zasilnih vojašnic. Te nedostatnosti ali pomanjkljivosti treba je potanko povedati ter priobčiti temu, kateri je poslopje priskrbel.

Ako le ta izreče, da je voljan te nedostatke odpraviti, postavi naj se program, ki v splošnih očrtih naznanja, na katere strani bi bilo potreba kaj popraviti ali nadopolniti.

O hodu razprave je narediti zapisnik, v katerem mora komisija staviti predloge po opravljenem ogledu mestnim razmerom primerjene in obširno obrazložene.

Gledé prostorov, kar bi jih v kaki vojašnici manjkalo za telesino krdelno, katerej je poslopje namenjeno, treba je v komisijskem zapisniku izreči, če je njih nabava v vojašnici brezuvetno potrebna, in kako bi se dala zvršiti, ali če bi se mogla odpustiti z ozirom na potrebo takih prostorij, oziroma na kako pomoč oddrugod.

Komisijskemu zapisniku treba je priložiti:

- a) namestbeni in prostornostni (ubikacijski) pregled;
- b) črteže od poslopja, namreč situvacijski črtež (napravljen tako nekako, kakor situvacijski črtež, ki se predlaga pri sestavljanji osnutka ali programa), podstavne načrte vseh nastropij, vseh poslopij in delov poslopja in njihov glavne profile (podstavni očrti in prerezani naj bodo najmanj v razmeru 1 : 250 črtani);
- c) ako priskrbnik misli poslopje vvrščeno v razred zasilnic spreobrniti v pravo vojaščino, program o potrebnih priredbah;

d) izkaz o povračilu, katero bode z vojaške strani za dotično poslopje po zakonu in tarifi plačevati.

Gledé predlaganja komisijskega zapisnika napravljenega, kakor je gori rečeno, veljajo ista določila, kakor za predlaganje programa pri novih stavbah.

Ako se kateremu podeljenemu programu dodelí odobrenje, izdelati je priredbeni projekt, s katerim se dalje dela takisto kakor s projekti gledé novega zidovanja.

Enako je ravnati tudi pri vojaških bolehnica in bólnicah.

Kolikor gre za stanišča, določena samo deželni brambi, pristoji samo in edino ministerstvu za deželno bran, odbirati komisijske ude in z dokončno veljavo razločevati stvar.

K §. 6.

Ako se kake vojašnice prave ali zasilne v oziru na stavbeno ali zdravstveno policijo držé kake pomanjkljivosti, zarad katerih se ima ona opustiti, to naj se komisija — pozvana poizvedeti te nedostatke in poistiniti potrebo opuščenja — sestavi iz istih údov, ki so v zvršitvenih določilih k §. 5 povedani.

Dotični zapisnik najdenja naj po istem potu, ki je pisan v zvršitvenih določilih k §. 5 za poizvedbeni operat o uže stoječih poslopih, dohaja na ministerstvo za deželno bran, katero o tem razloča, in to pri poslopih, ki jih rabi stoječe vojstvo (vojno pomorstvo), sporazumno z državnim vojnim ministerstvom.

K §. 7.

Za ponameščaj stanovitno sistemiziranih, s krdelom ali četo v neposrednji zvezi ne stoječih vojaških oblastev, uradov, zavodov, hranišč in sploh za vse prostorije, ki niso prav za prav neposredstvena potrebščina vojaškega krdela, marveč so splošna državna potrebščina, skrbí vojaška uprava sama z najmom, kupnjo ali stavbo.

K §. 8.

Dajati prostorije po najdenem objemnem prostoru (§. 9 postave o nastanovanji vojaščine) za kak vojaški namen uporabne, to je — v razmerji do občine — vsegdar skrb samega lastnika dotičnega poslopja.

Dolžnost, dajati naturalno stanišče, ima lastnik poslopja gledé vseh zakonito ne oproščenih prostorov, naj jih rabi on sam ali naj jih je komu drugemu v porabo prepustil.

K §. 9.

Za samezno nastanovanje mora vsaka občina, in sicer za pravilno, kakor tudi zasilno nastanovanje poizvedeti, koliko je pripravnega objemnega prostora, ter to v posebnem razvidu držati z izkazom, ki naj se naredí po priloženem obrazci (Priloga II).

Pri poizvedovanji objemnega prostora postopati je takó le:

O vsakem v tisto občino štetem poslopi — brez tistih, katera so v zmislu §^{ra} 10 postave o nastanovanji vojaščine prosta, po tem brez poslopij, omenjenih v §. 5 pod a), c), d) — treba je z ozirom na prostorije, katerih lastnik poslopja za svoje stanovanje, po tem za svoje gospodarstvo in obrtovanje neogibno potre-

buje, poizvedeti, koliko mož od narednika (feldvebeljna) nizdolu in koliko konj je moči v tistem poslopji namestiti, dalje katere druge za kak vojaški namen uporabne prostornosti, kakor: oficirska stanišča, posamezne sobe za pisarnice itd., hranišča bivajo v njem.

Število tako poizvedenih stanišč in prostorov vstaviti je v dotični predelek dvojno izdanega izkaza, s pristavkom številke poslopja in lastnikovega imena.

Vsota prostorov takó, kakor se je gori reklo, najdenih od vseh poslopij predstavlja objemni prostor, kar ga ima občina.

Za slučaj stanovitnega nastanjenja treba je tedaj, kadar je v posadnem kraji vojašnica, katero je dala ena občina ali je dalo več sosednih občin vkupno, od prostora v teh občinah najdenega odšteti prostoru vojašnice primeren del, ter samezno nastanjenje porazdeliti po meri tako umanjšanega objemnega prostora.

Zarad kakih ugovorov naj se izkaz o najdenem objemnem prostoru skoz 8 dní v občini javno razgrne.

Pritožbe je v 8 dnevih, računeč od poslednjega dne, katerega je bil izkaz še razgrnjen, vpoložiti pri županstvu, katero naj jih položi v razloko pred politično-okrajno oblastvo.

Od izkaza zatrdno ustanovljenega naj se en primerek hrani pri občinskem županstvu, a drugi pri političnem okrajnem oblastvu.

O izkazih najdenega objemnega prostora narediti je po občinah sestavljene okrajne preglede ter položiti v dveh enakih primerkih pred ministerstvo za deželno bran, katero priobči potem en primerek državnemu vojnemu ministerstvu.

Od vsake občine osnovani izkaz o pripravnem prostoru služi ob enem v podlogo porazdelitvi stanišč od občine zahtevanih med posamezne občinarje.

Prav tako naj se postopa tudi gledé odločenih grajščin.

Kadar se število poslopij ali delov enega poslopja pomnoži ali pa zmanjša, treba je izkaz o prostoru primerno popraviti.

Kar se prigodi prememb v tečaji leta, treba je do konca januarja prvega sledečega leta poročiti ministerstvu za deželno bran.

Pri poizvedovanji pravilnega objemnega prostora naj se v podlogo jemlje število in velikost na ponudo stoječih prostorov z ozirom na ognjišča moštvu za kuhanje brezuvetno potrebna.

Kar se tiče konj, merodaven je objemni prostor, oziroma število staj po hlevih.

K §. 12.

Priskrbo potrebnih stanišč in postransčin mora vojaštvo vsegdar o pravem času pismeno zahtevati pri političnem okrajnem oblastvu, in le-to naj precej izda primerna ukazila.

Samo v prav silnih slučajih, kadar ní moči, zahteva pismeno o pravem času staviti na politično okrajno oblastvo, in pri malih preselicah ali transportih, ki ne presežajo števila 30 mož, oziroma 30 konj, sme transporta poveljnik na podlogi hodokaza stanišče na ravnost od župana zahtevati.

Hodokaz (hodokaznica) naj obsega število mož in konj, kolikor jih je ponamestiti, in pa druge potrebščine, katere je priskrbeti (§. 42).

K §. 17.

Vojaške gostilnice ali živežarnice naj se praviloma napravljajo samo v takih vojašnicah, v katerih je ponamestiti najmanj en bataljon ali eno konjiško ali batersko divizijo.

Živežarstvo naj se vrši brez škode za pravico propinacije.

K §. 20.

Ako pritožba meri zoper kako vojaško osebo, naj se politično okrajno oblastvo zaradi pomoči obrne na pristojno vojaško oblastvo, ako je pritožba pravična, kar se mora — kjer je treba — poizvedeti in poistiniti po meševiti komisiji. Dotično vojaško oblastvo naj to, kar je v tem naredilo; priobči političnemu okrajnemu oblastvu.

K §. 23.

Ker je doplačevanje v nekih deželah doslej zakonito iz deželnih novcev dodeljeno k pravilnemu povračilu, ki ga vojaška blagajnica za nastanovanje daje, zagotovljeno samo za dotle, dokler bodo trpeli tisti razmeri, ki so se rodili pod veljavnostjo propisa za nastanovanje vojakov od leta 1851, to se — dokler dotične dežele po zakonitem potu drugače ne ukrenejo, — s početkom veljavnosti nove postave o nastanovanju vojaščine ne bode več z vojaške strani doplačilo doslej iz deželnih novcev dovoljeno po načinu ponapredščin opravljalo, ter se bode torej za nastanovanje plačevalo samo tisto povračilo, katero se v tej postavi uravnjuje.

K §. 25.

Komisija, ki je pozvana, poistiniti (dotrditi) nemožnost, za povračilo po tarifi dobiti pristojno stanovanje, naj sestoji iz enega zastopnika političnega okrajnega oblastva, po tem iz enega zastopnika finančnega oblastva in enega občinskega zastopnika, dalje z vojaške strani iz postajnega oficirja, kateremu so izročeni poslovi tičočji se nastanovanja, in iz enega zastopnika dotičnega krdela, vojnega zavoda ali vojaškega oblastva, kateremu pripada ta, komur pristoji stanišče.

Stanišča, ki jih je priskrbeti, morajo biti blizu kraja, kjer ti, katerim pristojajo, uradujejo, ter smejo v skrajni sili pol ure največ od njega oddaljena biti.

K §. 26.

Komisija, ki poistinjuje, da je nemogoče vkupno rabiti ogenj za kuhanje jedi in kuhinjsko posodje, naj sestoji iz enega zastopnika političnega okrajnega oblastva in enega občinskega zastopnika, dalje iz enega zastopnika nastanjene čete.

K §. 30.

V kateri izmeri je dajati povračilo za stanišča mesečno plačo uživajočih vojaških oseb in oženjenih podoficirjev, po tem za postranske potrebščine krdelnih stanišč in pa za postranske potrebščine vojaških bolehnih in bólnih, razvidno je iz stanarinske (najmovinske) tarife, ki se ob enem razglašuje. Tej tarifi je pridjano kazalo občin zdaj do prihodnje zakonite uredbe stanarin ali najmovin v 10 razredov vvrščenih.

Ako se na podlogi stalne mirovne razpostave (razmestitve) vojaških krdel dene vojaščina v take občine, ki niso vpisane v prej omenjeno kazalo, kakor bude primeroma večkrat pri konjiških postajah s kolobarjenjem, treba je v dotičnih občinah po komisiji najti najmovino primerno zahtevanim staniščem in postranskim potrebščinam.

Komisija naj sestoji iz enega zastopnika političnega okrajnega glavarstva, iz enega zastopnika finančnega oblastva in občinskega zastopnika, po tem iz dveh zastopnikov nastanjene čete.

Ako najdena najmovina ne prestopa tarifnih postavkov 10. ali k večjemu 10. razreda najmovinskega, daje se političnim deželnim in vojaškim teritorialnim oblastvom moč, sporazumno odobriti jo za ta čas, dokler bude trpela razpostava (dizlokacija) po kolobarji.

Pozneje se s posebnim ukazom določi, kako bude postopati pri prihodnjem poizvedovanji srednjih najmovin.

K §. 31.

Bode li povračilo za stanišče podoficirjev in ostalega moštva, po tem za konje v uže stoječih ali priredbe potrebnih poslopih dajalo se po meri za prave vojašnice ali po meri za zasilnice, to bosta — na podlogi najdenja komisije po zvršitvenem določilu k §. 5 postave o nastanovanji zване v ogledovanje stanišč — državno vojno ministerstvo in ministerstvo za deželno bran sporazumno določali.

Pri novem zidovanji bode se ob enem z odobrenjem stavbenih črtežev postavljalo tudi povračilo. Povračilo za stanišče podoficirjev in moštva, po tem za konje v vojašnicah pravih in zasilnih, kakor tudi povračilo potarifno za druge potrebščine naj se v navadnih najmovnih rokih naprej izplačuje.

Pri stoječih ali priredbo čakajočih vojašnicah ali zasilnicah pristoji to povračilo uže od dne, katerega začne veljati postava o nastanovanji vojaščine, oziroma od dne, katerega se vojašnica ali zasilnica po opravljeni priredbi vojaškemu upravnstvu izroči.

Vendar se sme to povračilo stoprv (še le) izplačati, kadar pride dotična ministerijalna razloka, zaradi česar je treba razprave o teh stvareh kolikor se more pospešiti.

Za samezno nastanjenje naj se povračilo po dozdanji navadi pozneje opravlja.

Gnoj, ki se pri sameznem nastanovanji prepušča hlevodavcu, naj se šteje da je povračilo za dano pohlevsko luč in opravo.

K §. 32.

Pri računjenji povračila, idočega po zahtevanem namestitvenem prostoru, naj se kot jednica jemlje za vsakega moža zračni prostor od 15·3 kubičnih metrov in doljnja površina od 4·5 kvadratnih metrov.

Število takih jednic, kar jih je v eni za moštvo ali podoficirje namenjeni sobi ali izbi, daje tist prostor, za katerega pristoji povračilo. Ostanki zračnega prostora in doljnje površine ali ploskve, katere v kaki izbi ne dosežajo mere gori določene jednice, ne štejejo se. Niti se povračuje prostor, kar bi ga kje bilo čez zahtevani prostor.

Ako račun po prostornosti ne dá iste številke, kakor račun po površji, tedaj naj manja izmed najdenih številk velja za resnični objemni prostor.

Povračilo za zahtevani prostor, najdeno, kakor se je tu zgoraj reklo, plačuje se — brez ozira na kake premene v številu, ki se primerijo pri nastanjenem krdelu, — dotle v polni izmeri, dokler sploh vojaščina tisto poslopje rabi.

K §. 35.

Poslopja in deli poslopja preizročajo se vojaščini v porabo in dajó nazaj temu, kateri jih je priskrbel, po krajevnih ali lokalnih komisijah, ki naj se sestavljajo takó, kakor komisije po zvršitvenih določilih k §. 5 postavljene za presojo uže stoječih poslopij.

Gotova poslopja je pri tem presojati ali preskušavati, če so soglasne z odobrenimi stavbenimi črteži in s premembami, ako bi katere bile pozneje dovoljene, če so izvedena po strokovno in če je z zdravstvenega stališča njih uporaba dopustna ali ne.

O podatku ali izhodu te preskušnje narediti je zapisnik.

Ako se najdejo kaki nedostatki, naj se odpravijo, a če se uporaba poslopij z zdravstvenega stališča še ne zdi dopustna, naj se postavi rok, kdaj se sme začeti poraba, oziroma kdaj utegne biti vnovična preskušnja z ozirom na zdravstvo.

Stoprv (še le) ko so odpravljene vse nedostatnosti (pomanjkljivosti), sme se poslopje vojaštvu z inventarjem preizročiti.

Od komisijskega zapisnika, ki se nareja v treh enakih primerkih, hrani se po en primerek pri političnem okrajuem oblastvu in pri vojaško-stavbenem oblastvu a en primerek se vroči temu, kateri je poslopje dal.

Oprava ali pohišje, katero je omislil priskrbelnik vojašnice, izroča se vojaštvu in daje nazaj s pripomočjo komisije, ki naj sestoji iz enega zastopnika političnega okrajnega oblastva, iz enega oficirja postajnega poveljstva (štacijske komande) ali pa krdela, ki ima priti v vojašnico, in iz enega oficirja vojaško-stavbenega oblastva. K tej komisiji naj se privzame ta, ki je vojašnico, oziroma njeno opravo priskrbel, ali pa njegov zastopnik.

Gledé komisijskega zapisnika in inventarja o opravnih kosih veljajo zgornja, za poslopja ustanovljena določila.

Ko se poslopja ali kosi oprave (pohišja) nazaj dajó, naj dotična komisija v najdenji o njih, kjer je slučaj takšen, pové vzroke, s katerih so poslopja ali opravniki kosi nenavadno obrabljeni.

Gledé izročanja ali vračanja vadilišč dana so tanja določila k §. 55.

K §. 38.

Podobno kakor pri stanovitem nastanovanji (zvršitveno določilo k §. 23 postave o nastanovanji) naj se tudi pri prehodnem nastanovanji doplačilo v nekih deželah k pravilnemu povračilu dodeljeno dotle ponapredno ne opravlja, dokler na to stran deželno zastopstvo samo ne ukrene potrebnih ukazil na temelji nove postave o nastanovanji vojaščine.

K §. 39.

V vojaško-hodokaznem zemljevidu avstro-ogerske monarhije propisane ceste in poti poočitujejo vojaško-préhodne ceste, in v njih vpisani kraji poldanske in nočne postaje.

Ožji stanodavni okraj nareja se iz občine, v kateri je poldanska ali nočna postaja, po tem iz občin, ki s to občino neposredstveno mejé, vendar samo do 4 kilometrov daljave od dotične poldanske, oziroma nočne postaje.

K §. 55.

Vadilišča izročajo se vojaštvu v porabo, in v slučaju opuščenja vračajo se po komisiji, v katero je priklicevati lastnika dotičnega zemljišča.

Dotična komisija naj sestoji iz enega zastopnika političnega okrajnega oblastva, po tem iz enega zastopnika tiste občine in iz enega oficirja dotične čete ali posade, katerej je vadilišče namenjeno.

K §. 56.

Meševita komisija, pozvana v poizvedovanje škode po dokončani orožni vadbi ali koncentraciji naj poleg zapriseženih cenilcev sestoji iz enega zastopnika političnega okrajnega oblastva, po tem iz enega zastopnika finančnega oblastva in iz zastopnika tiste občine, v področji katere je vadilišče, oziroma kak del istega, dalje iz enega oficirja dotične čete, ki se je udeležila vadbe v orožji ali koncentracije, in iz enega uradnika vojaške intendature, eventualno iz zastopnika, katerega temu vojaško-teritorialno oblastvo določi.

K izkazu A. Opomnje točka 4.

Komisija pozvana v dotrdbo, da ní popolnem mogoče dobiti pristoječega stanovanja, naj sestoji iz udov v zvršitvenem določilu k §. 25 imenovanih.

K izkazu B. I. a) točka 9.

Kjer se uporabljajo Pilhalova ognjišča naj tudi v zasilnih vojašnicah kuhinja z 1 ali 2 ognjiščema obsega 20—25 □ metrov dolnje površine.

K izkazu B I. c) točka 5.

Povračilo za hleve v ponameščenje bolnih konj naj se računi po številu staj ali mest, kolikor bi jih v tistih hlevih bilo za zdrave konje po propisani meri.

K končni opomnji gledé stanišč za moštvo in hlevov a), c).

Delovito povišani zahtevki od uže stoječih ali priredbe potrebnih vojašnic in posebni zahtevki od novih vojašnic razvidni so iz razglašenega „Navoda za napravo novih vojašnic“, oziroma iz „dodatka“ priloženega navodu. (Zvršitvena določila k §. 5 postave o nastanovanji vojašniče.)

K izkazu B II. a) Stanišča za moštvo.

Za sobe, ki jih je pri sameznem nastanovanji priskrbevati za podoficirje po prvem razredu ali načinu oženjene, po tem za po dva neoženjena častnika (šarži) z opravo, kurjavo in svečavo vred, daje se občini povračilo po tarifi postavek 15.

K izkazu *C, k)* in izkazu *D c)*.

Priloga III.

Potrebni upravni kosi so razvidni iz izkaza (Priloga III) pridjanega zvršitvenim določilom.

Zarad boljše preglednosti so v ta izkaz zapisani vsi kosi pohišne opreme, tisti, ki so v izkazih *A* in *B* postavbe o nastanovanji določeni, in pa tudi oni, ki so z ozirom na izkaza *C k)* in *D c)* za postranske prostore, oziroma hiše bolehnice (bolehnice) potrebni.

K izkazu *D*. Končna opomnja.

Bode li se za prostorije, kar jih je v vojaških bolehniceh in bólnicah za po-namestitev bolnikov in strežnikov, povračilo dajalo po meri za zdravo moštvo v pravih ali pa po taki meri v zasilnih vojašnicah, to sporazumno določita — na temelji najdenja komisije po zvršitvenem določilu k §. 5 postavbe o nastanovanji za preiskovanje poslopij zvane — državno vojno ministerstvo in ministerstvo za deželno bran.

Povračilo naj se po podobnem načinu računi, kakor je z zvršitvenim določilom k §. 32 postavbe o nastanovanji vojaščine propisano za moštvena stanišča v pravih ali zasilnih vojašnicah.

Gledé ostalih prostorov, za katere se daje povračilo po tarifi, merodavno je določilo stoječe v točki XV opomenj k najmovinski tarifi.

K izkazu *E*, opomnje točka 6.

Ako bi se naključilo, da se na primer mora več v izkazu *E* navedenih oseb zadovoljiti z eno sobo ali izbo, plača naj se za vsako posteljo, ki se več priskrbi, povračilov §. 46 za večjo potrebo opreme ali pohišja od glave ustanovljeno.

Pretis s. r.**Horst** s. r.

Priloga II.

Politični okraj: _____

Občina: _____

I z k a z**o obimnem prostoru, najdenem v zmislu §^{ra} 9 postave o nastanovanji.**

1	2	3	4																		22
			Objemni prostor pri																		
			pravilnem									zasilnem									
			nastanjenji																		
			stanišča gažistov za				Posamezne oficirske sobe	Za moštvo od narednika nizdolu	Pisarnična soba	Hranišča	Konjske staje	stanišča gažistov za		Posamezne oficirske sobe	Za moštvo od narednika nizdolu	Pisarnična soba	Hranišča	Konjske staje			
stanovitno		prehodno		prehodno nastanjenje																	
dijetni razred	število	dijetni razred	število						dijetni razred	število											
K r a j	Hišna št.	I m e lastnika hišnega	VI	1	III—VIII	4	1	28	1	1		2	III—VIII	5	1	35	1	1	3	O p o m n j a	
		Tomaž Grom	VIII	1																	
		"																			
		itd.																			
A.	2																				
	2																				
	3																				
B.																					
C.																					

O p o m n j i: a) V predelkih 9 in 17 je vračunjati tudi objemni prostor, ki ga stanišča gažistov in posamezne oficirske sobe dajo za ponamestbo moštva, ter poočiti v predelku „Opomnja“, za koliko moštva je bil prostor stanišč za gažiste pri vsaki posamezni hiši izračunjen.
b) Številke izkazujoče objemni prostor, treba je za vsak kraj in na konci izkaza tudi za celo občino sešteti v eno vsoto.

Priloga III.**I z k a z****o potrebnih kosih pohišne oprave ali pohišja.****I. Oprava stanišč za generale, štabске in višje oficirje ali nadoficirje, pomorske kadete, po tem za vojaške uradnike izenačenih dijetnih razredov in za druge mesečno plačo uživajoče vojaške osebe, in to:**

1. za generala ali štabskega oficirja (k izkazu A, II postave o nastanovanji vojaščine):

1 omara za obešanje oblačil in 2 omari s predali,

6 miz,

12 stolov s počivalnico (sofo).

2. Za stotnika, tudi konjiškega stotnika:

1 omara za obešanje oblačil in 1 omara s predali,

4 mize,

8 stolov.

3. Za nižjega oficirja, pomorskega kadeta, po tem za osebe tem v dotičnem dijetnem razredu enake:

1 omara za obešanje oblačil in 1 omara s predali,

2 mizi,

4 stoli.

Vrh tega pristoji za vsakega generala, štabskega ali višjega oficirja, pomorskega kadeta in osebe v enakem dijetnem razredu stojče:

1 popolna postelja, to je posteljnjak, 1 sešita slamnjača, 1 žimnica s konjsko žimo ali, kjer je tako v navadi, z morsko travo ali turščino slamo, 1 podzglavna blazinica, 1 odeja po letnem času, in potrebna posteljnina,

1 zrcalo,

1 omarica z nočnikom,

1 obesilnik za oblačila,

1 posoda za umivanje, steklenica in kupica.

4. Za oficirskega služabnika:

1 popolna navadna postelja,

1 miza,

2 stola,

1 kljuka za oblačila.

Opravni kosi, imenovani pod 1, 2 in 3 naj bodo iz politiranega lesa in, samo če takih ni, iz mehkega s firnanjem likanega lesa.

5. Za vojaške, mesečno plačo uživajoče osebe, ki niso v nikakem dijetnem razredu:

1 omara, katere ena polovica je za skladanje in druga polovica za obešanje narejena,

2 mizi,

4 stoli,

1 navadna, postelja, namreč:

1 posteljnjak, 1 napolnjena seš slamnica, 1 seš slamo napolnjena blazinica, 1 poletna odeja, 1 zimska plahta, 4 ruhe.

Kadar je po dve imenovanih oseb spraviti v eno stanišče, pristojita:

2 taki omari za obešanje in ob enem skladanje in

2 navadni postelji.

V takih krajih, kjer so komini na mesto peči, priskrbeti je tudi k temu potrebne priprave, in kjer ni zahodov, naj se priskrbé potrebne odsebnice.

II. Oprava ali pohišje za podoficirje in to:

1. Za vsakega na prvi način oženjenega podoficirja (Izkaz B. I, b, 1):

2 navadni postelji,

2 mizi,

4 stoli,

1 omara (polovica za skladanje, polovica za obešanje),

1 svetilnica za kameno olje.

2. Za vsakega posebej nastanjenega podoficerja:
- 1 navadna postelja,
 - 1 miza,
 - 2 stola,
 - 1 kljuka za monturo in polica za kruh,
 - 1 svetilnica za kameno olje.
3. Za kadete oficirske namestnike in podoficerje, če sta po dva vkupaj ali če jih je po več skupaj, in to za vsacega:
- 1 navadna postelja,
 - 1 stol,
 - 1 obesilnica za monturo in 1 polica za kruh,
 - in za vsako dvojico 1 miza,
 - za sobo 1 svetilnica na kameno olje.
4. Za vsakega z moštvo vkupno nastanjenega podoficerja:
- 1 navadna postelja,
 - 1 miza,
 - 1 stol,
 - 1 obesilnica za monturo in 1 polica za kruh,
 - 1 pregrinjalo, ki ga loči od ostalega moštva.

III. Oprava ali pohišje moštvenih stanišč in dotičnih postranskih prostorov.

A. Za vsako moštvo namenjeno sobo:

- vsakemu vojaku 1 navadna postelja, in vsakima dvema po 1 dvojnata obesilnica z 1 polico za kruh toliko miz in klopí, da je moči v njej nameščenim ljudem prisesti k mizi, torej za vsakih 8 vojakov 1 miza,
- „ „ 8 „ 2 klopí,
- do 20 mož po 1, od 21 do 40 mož po 2 svetilnici za kameno olje in tako dalje za vsakih 20 mož po ena svetilnica več,
- za vsakih 10 mož lesena konev z železnimi obroči in pokrovcem za vodo, držeča po 10 litrov, in 1 posoda, da se iz nje pije, držeča po 3 decilitre,
- 1 pljevalnik,
- 1 tružica za smeti,
- 1 greblja in če se kuri z ogljijem, 1 lopata za oglje in
- 1 truga za ogljije obita z železom,
- 1 obesilnica za puške, s številom kljuk, ki je primerno prostoru zavzetemu od vojakov.

Navadna postelja naj sestoji: iz lesenega ali železnega posteljnjaka, 1 napolnjene slamnice iz cvilha ali močnega platna, 1 napolnjene podzglavne blazinice iz enake tkanine kakor slavnica, 2 ruh, 1 poletne odeje, po tem po zimi 1 zimske odeje.

B. Za hodnike in stopnjice ki služijo vsem za občilo:

- V vsakem razkrižji ali križališči hodnika, pri vsakem počivališči ali obratišči stopnjice na vsakih 30^m preme (ravne) dolžine, na steni 1 svetilnica s kamenjim oljem (ali pa 1 plinov plamen).

C. Za perilnice in čistilnice:

- za vsakih 20 mož 1 pralna priprava s škafom vred, za 8 mož perilnico hkrat rabečih 1 klop, lesen obesilnice z dvakrat toliko klini ali kljukami, kolikor je moštva.

D. Za delavnice krojačem, čevljarjem (jermenarjem):

- 1 miza za krojače,
- 1 „ „ jermenarje,
- 1 klop za vsako mizo,
- 1 obesilnica za oblačila 2^m dolga,
- 1 konva za vodo s škafkom, v katerim stoji,
- 1 pitna posoda,
- kurjavne priprave.

E. Za hranišča (magazine) pododdelov in štabov:

- Police po prilogi V navoda za napravo novih vojnarn,
- za vsako hranišče 1 pisna miza in 1 stol.

F. Za kuhinje:

- vsakemu pododdelu eno Pilhalovo ognjišče s toliko ognji, kolikor jih pride po številu kotlov, v primeri k številu ali stanu pododdelka,
- na vsako ognjišče 1 prigotovna miza,

- 1 konva za vodo,
- 1 škafek za vodo,
- 1 greblja,
- 1 truga za ogljije
- 1 lopatica za ogljije } kjer se kuri z ogljijem,

(Kuhalno posodje priskrbuje vsekakor vojaška uprava.)

Za vsako ognjišče 1 viseča svetilnica s kamenim oljem.

G. Za telovadilnice in mečevalnice, kadar ob enem moštvo v njih obeduje.

V tem slučaju priskrbuje vojaška uprava kar je k opravi potrebno.

H. Za skladališča kuriva:

viseča polica 1^m dolga, na katero se devajo svetilnice in konve za kameno olje.

I. Za zahodišča:

za vsak zahod 1 svetilnica s kamenim oljem na steni.

IV. Oprava za pisarne, in to:

a) za osebe od VIII. dijetnega razreda navzgor:

- 1 pisna miza z nastavkom in predalcem,
- 1 miza za spise ali 1 pisalnik (podstavec),
- 1 stol naslanjač,
- 4 navadni stoli,
- 1 sofa,
- 1 omara za pisanja, ob enem v hrambo oblačil, torej polovica za skladanje, polovica za obešanje,
- 1 obesilnik,
- 1 pljevalnik,
- 1 umivalnik z medenico (umivalnico),
- 1 sklenica za vodo,
- 2 kupi,
- 1 zrealo na steni,
- 1 tintnik,
- 2 svečnika,
- 1 svetilnica za kameno olje,
- 1 ravnilo,
- 1 škarje za papir,
- kurjavne potrebščine (posoda za drva ali ogljije, lopata, greblja);

b) za osebo od IX. dijetnega razreda nizdolu,

v eni sobi:

- 1 pisna miza z nastavkom in predalcem,
- 1 miza za spise ali 1 pisalnik,
- 2 stola,
- 1 omara za pisanja, ob enem oblačila (kakor pod a),
- 1 obesilnik,
- 1 umivalnik s posodo,
- 1 pljevalnik,
- 1 sklenica,
- 1 kupica,
- 1 zrealo na steni,
- 1 tintnik,
- 1 svetilnica za kameno olje,
- 1 svečnik,
- 1 ravnilo,
- 1 škarje za papir,
- kurjavne potrebščine;

c) za po 2 osebi od IX. dijetnega razreda nizdolu,

v eni sobi:

- 2 pisni mizi z nastavkom in predalcem,
- 1 miza za spise ali 1 pisalnik,
- 3 stoli,
- 1 omara za pisanja ob enem oblačila (kakor pod a),

- 1 obesilnik za oblačila,
- 1 umivalna priprava z umivalnico,
- 2 pljevalnika,
- 1 steklenica za vodo,
- 2 kupici,
- 1 zrealo ob zidu,
- 2 tintnika,
- 2 svetilnici za kameno olje,
- 1 svečnik,
- 2 ravnila,
- 1 škarje,
- kurjavne potrebščine;
- d) za tretjo osebo od IX. dijetnega razreda navzdol,
v eni sobi, še:
 - 1 pisna miza z nastavkom in predalcem,
 - 1 stol,
 - 1 tintnik,
 - 1 svetilnica na kameno olje,
 - 1 ravnilo;
- e) za druge v noben dijetni razred ne vrščene pisarje in v tem svojstvu uporabljene podoficirje in vojake:
 - 1 navadna miza s predalcem kot pisna miza,
 - 1 stol,
 - 1 tintnik,
 - 1 svetilnica na kameno olje,
 - 1 škarje, in za vsako tem osebam odkazano sobo,
 - 1 pljevalnik,
 - 1 miza z umivalnico,
 - 1 steklenica za vodo,
 - 1 kupica,
 - 1 stalo za pisanje,
 - 1 klinčenjak za oblačila,
 - 1 ročno omelo,
 - 1 metla iz ščetin z ročnikom,
 - kurjavne potrebščine.

Pod a) naštetih opravnih kosi naj bodo od VI. dijetnega razreda navzgor počenši, narejeni iz politiranega lesa, od VII. dijetnega razreda nizdolu iz mehkega lesa z oljnato barvo preščetani in za osebe pod e) omenjene iz mehkega lesa, namazani z oljnato barvo.

V. Oprava prostorov za nadzorno in stražno službo, za hrambo blagajnic in za kazni:

A. Za oficirske nadzorne (stražne) sobe:

- 1 počivalnica,
- 2 mizi,
- 4 stoli,
- 1 obesilnik za oblačila,
- 1 ponočna omarica,
- 1 umivalna omarica z umivalnico,
- 1 pljevalnik,
- 1 steklenica za vodo,
- 2 kupici,
- 1 zrealo na steni,
- 1 ponočna posoda,
- 1 svetilnica za kameno olje,
- 1 tintnik,
- 1 ravnilo,
- 1 škarje,
- 1 omelo,
- kurjavne priprave.

B. Za prostorije blagajnicam namenjene :

- 1 pisna miza,
- 3 stoli,
- 1 klinčenjak 1^m dolg.

C. Za stražnice moštvene, in to :

1. za 1 ali 2 straži:

- 1 ležišče (prična) s podglavnico, 80^{cm} široko za 1 moža,
- 1 klinčenjak za monturo, 32^{cm} dolg za 1 moža,
- 1 navadna miza,
- 2 navadni klopi,
- 1 konva s pokrovom,
- 1 škafek, v katerem stoji konva,
- 1 pitna posoda, 3 decilitre držeča,
- 1 svetilnica na kameno olje,
- 1 sekira,
- 1 žaga,
- 1 greblja,
- 1 lopata } kjer se kuri s kamenim ogljijem,
- 1 truga }
- 1 naslonilo za puške, 2^m dolgo,
- 2 truga za smeti (smetnica);

2. za 3 do 5 straž:

- 1 ležišče s podglavnico, 80^{cm} široko za 1 moža,
- 1 klinčenjak za monturo, za 1 moža 32^{cm} dolg,
- 2 navadni mizi,
- 4 navadne klopi,
- 1 podoficirska miza,
- 1 stol,
- 2 konvi,
- 2 podstavna škafka,
- 2 posodi za pitje,
- 1 svetilnica na kameno olje,
- 1 sekira,
- 1 žaga,
- 1 greblja,
- 1 lopata } za kameno ogljije, kjer se z njim kuri,
- 1 truga }
- 1 naslonilo za puške, 4^m dolgo,
- 1 smetnica;

3. za 5 do 8 straž:

- 1 ležišče s podglavnico, 80^{cm} široko, za 1 moža,
- 1 klinčenjak za monturo, za 1 moža 32^{cm} dolg,
- 3 navadne mize,
- 6 navadnih klopi,
- 1 podoficirska miza,
- 1 stol,
- 3 konve,
- 3 podstavni škafki,
- 3 posode za pitje,
- na 20 mož 1 svetilnica na kameno olje,
- 1 sekira,
- 1 žaga,
- 1 greblja,
- 1 lopata } za kameno ogljije, kjer se z njim kuri,
- 1 truga }
- 1 naslonilo za puške, 6^m dolgo,
- 1 smetnica;

D. Za zapiralnice:

1. Brigadne zapiralnice:

a) Oficirska zapiralnica:

- 1 oficirska postelja,
- 1 omara za obešanje in skladanje oblačil,
- 1 ponočna omarica,
- 1 oficirska miza,
- 2 oficirska stola,
- 1 ročno zrealo,
- 1 umivalnica,
- 1 steklenica za vodo,
- 1 kupica,
- 1 svetilnica na kameno olje,
- 1 ponočna posoda,
- 1 pljevalnik;

b) podoficirska zapiralnica za kakih 10 mož:

- 1 ležišče s podzglavnico, 80^{cm} široko za 1 moža,
- 1 klinčenjak za monturo s polico za kruh, 80^{cm} dolg za 1 moža,
- 1 navadna miza,
- 2 navadni klopi,
- 1 konva,
- 1 podstavni škafek,
- 2 posodi za pitje narejeni iz kovine,
- 1 svetilnica na kameno olje s pletnico,
- 1 ponočna deža,
- 1 popolna umivalna priprava,
- kurjavne potrebščine;

c) vkupna zapiralnica za 20 mož:

- 1 ležišče s podzglavnico, 80^{cm} široko za 1 moža,
- 1 klinčenjak za monturo s polico za kruh, 80^{cm} dolg za 1 moža,
- 2 navadni mizi,
- 4 navadne klopi,
- 1 konva,
- 1 podstavni škafek,
- 2 posodi za pitje narejeni iz kovine,
- 1 svetilnica na kameno olje s pletnico,
- 1 ponočna deža,
- 1 popolna umivalna priprava,
- kurjavne potrebščine;

d) delovna soba za 20 mož:

- 4 navadne mize,
- 8 navadnih klopi,
- 1 konva za vodo,
- 1 podstavni škafek,
- 2 kovinski posodi za pitje,
- 1 klinčenjak, 32^{cm} dolg za 1 moža,
- 1 svetilnica na kameno olje za vsako mizo,
- kurjavne potrebščine;

e) samotna zapiralnica:

- 1 ležišče s podzglavnico 80^{cm} široko,
- 1 klinčenjak s polico za kruh, 80^{cm} dolg,
- 1 ponočna kibla,
- 1 kovinska posoda, ki se pije iz nje,

- Vkupno za več sameznih zapiralnic:
- kurjavne potrebščine,
 - 1 konva,
 - 1 podstavni škafek.

2. Disciplinarne zapiralnice:

a) za kadete oficirske namestnike in narednike (feldv.):

- 1 ležišče s podglavnico 1·06^m široko,
- 1 klinčenjak s polico za kruh, 80^{cm} dolg,
- 1 podoficirska miza,
- 2 stola,
- 1 konva,
- 1 škafek,
- 1 posoda za pitje,
- 1 svetilnica za kameno olje s pletenico;

b) za podoficirje:

- 1 ležišče s podglavnico, 80^{cm} široko, za 1 moža,
 - 1 klinčenjak za monturo s polico za kruh, 80^{cm} dolg, za 1 moža,
 - 1 navadna miza
 - 2 navadni klopi
 - 1 konva
 - 1 podstavni škafek
 - 1 pitna posoda
- } za 10 mož največ,
- 1 svetilnica za kameno olje s pletenico,
 - 1 umivalna priprava (cela),
 - kurjavne priprave;

c) vkupna disciplinarna zapiralnica:

- 1 ležišče s podglavnico, 80^{cm} široko za 1 moža,
 - 1 klinčenjak za monturo s polico za kruh, 80^{cm} dolg, za 1 moža,
 - 1 navadna miza,
 - 2 navadni klopi
 - 1 konva,
 - 1 podstavni škafek
 - 1 pitna posoda
- } za 10 mož največ,
- 1 svetilnica za kameno olje brez pletnice,
 - kurjavne priprave;

d) samotna zapiralnica:

- 1 ležišče s podglavnico, 80^{cm} široko, za 1 moža,
- 1 klinčenjak za monturo s polico za kruh, 80^{cm} dolg, za 1 moža,
- 1 pitna posoda,
- 1 ponočna kibla (morebiti) vkupno za več samotnih zaporov,
- 1 konva,
- kurjavne priprave.

VI. Oprava prostorov za pouk in vadbo.

A. Za oficirske učilnice,

- 1 podij
 - 1 miza
 - 1 stol
- } za učitelja,
- 1 šolska miza na vsake 3 učence,
 - 1 stol za vsakega učenca,
 - 1 šolska tabla,
 - 1 viseča svetilnica kamenega olja na vsakih 6 učencev,
 - 1 klinčenjak 32^{cm} dolg za vsakega učenca,
 - kurjavne potrebščine.

Ako se oficirske šolske sobe uporabljajo ob enem za obednice (točka 199 navoda za napravo novih vojarn), treba je primerno nadopolniti jej opravo.

B. Šolski prostori za moštvo:

- 1 podij
 - 1 miza
 - 1 stol
- } za učitelja,
- 1 šolska ali navadna miza na vsake 3 učence,
 - 1 stolec za vsakega učenca, ali

- 1 klop sa vsake 3 učence,
- 1 šolska tabla,
- 1 konva
- 1 pitna posoda } na vsakih 20 učencev,
- 1 podstavni škafek,
- 1 klinčenjak, 32^{cm} dolg za vsakega učenca,
- kurjavne potrebščine.

C. Za telovadnice in mečevalnice:

- 1 skakalica,
- 1 teza,
- 1 bradlja,
- 1 koza,
- kljuge za obešanje sabelj,
- zaboji v hrambo dotičnih potrebščin,
- viseče svetilnice za petrolej (po veličini sobe),
- klinčenjakov po 32^{cm} dolgih za vsakega moža po številu ljudi te prostore ob enem rabečih,
- kurjavne potrebščine.

D. Za pokrite jezdarnice, v postranskih prostorih:

- klinčenjaki } po številu oseb, te prostore ob enem uživajočih,
- stolci ali stoli }
- 1 miza in kurjavne potrebščine za učilnico.

VII. Oprava prostorov za namestbo lahkobolnega moštva in za postrežbo:

- 1 navadna postelja za vsakega moža,
- 1 dvojnat klinčenjak s polico za kruh na 2 moža,
- 2 navadni mizi } za vsakih 10 mož,
- 4 navadne klopi }
- 1 konfa,
- 1 podstavni škafek
- 1 svetilnica do na 20 mož,
- 1 omara za potrebščine, ki se s ključem zapira,
- 1 odsebnica z loncem,
- kurjavne potrebščine.

VIII. Oprava prostorov za čiščenje telesa in prtenine.

A. Za kopeli:

- napravljalnica (soba),
- navadne klopi in obesilne kljuge poleg prostih sten v sobi,
- kurjavne potrebščine,
- kopalnica:
- naredbe po točki 249 navoda za napravo novih vojašnic.

Za vsakega moža od moštva kropilno kopelj ob enem rabečega treba je v vodnjaku računati 30 litrov vode.

B. Za perilnice:

a) male:

- 1 kotel 250 litrov držeč,
- 1 čeber 500 litrov držeč;

b) večje:

- 2 kotla držeča vsak po 250 litrov,
- 2 čebra držeča po 500 litrov,
- 1 čebriček po 3 litre,
- 2 klopi,
- 2 koriti,
- 1 miza,
- 2 škafka,
- 2 dežki,
- 2 konvi,
- 1 monga (v likavnici),
- kurjavne potrebščine.

IX. Priprave za hleve in oprava prihlevnih prostorov.**1. Hlevi za oficirske konje:**

- 1 napajač (vedro)
- 1 vile
- 1 metla
- 1 rešetce
- 1 lopata
- 1 svetiljka (laterna)

} za 1 ali 2 konja,

dvakrat toliko pri 3 ali 4 konjih, vendar ena sama svetiljka,
trikrat toliko pri 5 ali 6 konjih, vendar samo 2 laterni,
štirikrat toliko pri 7 ali 8 konjih, vendar samo 2 laterni.
Kjer so tla iz ila, za vsak hlev eno tolkalo;

2. postranski prostori teh hlevov (izbice za krmo, sedla):

- 1 skrinja za oves pod ključem za vsakega oficirja,
- štelaže, ki imajo 0.72^m dolge, 0.63^m vsak sebi stoječe klince, 2 klinca na enega konja;

3. hlevi za konje ostalega moštva:

- 1 napajač
- 1 vile
- 1 rešetce
- 1 metla
- 1 lopata

} za 1 ali 2 konja,

- 1 svetilnica na kameno olje
- 1 ročna laterna
- 1 gnojna truga
- 1 mera za $\frac{1}{8}$ celega obroka ovsa
- 1 truga za oves pod ključem
- po tem pri tleh iz ilovice
- 1 tolkalo

} za 1 do 10 konj vštavno.

Pri večjih hlevih nastopi progresivno razmerje gledé priprav, razen truge ovsenice, ki sme biti s primerno veliko prostornino tudi samo po ena za vsak vod pri konjištvu, za vsako baterijo pri topništvu in za vsako skadrono pri vozarstvu.

4. Prihlevni prostori za moštvene konje (sedlenice):

- Štelaže z 2 vrstama 0.72^m dolgih, po 0.63^m vsak sebi stoječih klincev, po 2 klinca na enega konja;

5. kovačije podkornice in prostori za podkovanje:

za vsako kovačijo:

- 1 meh s stajalom,
- 1 nakovalo s čolo,
- 1 kljuka s čolo,
- 1 klop z zaporno omarico,
- 1 primaž,
- 1 vignjevo železo,
- 1 plošča ognjenica,
- 1 korito (kalnik),
- 1 pilnik,
- 1 podkovalnik.
- 1 posoda za pitje,
- 1 konva za vodo,
- 1 podstavni škafek,
- 1 klinčenjak 1^m dolg,
- 1 smetnica.

X. Oprava delalnic za puškarje, kolarje, ključalničarje, kovače itd.**A. Za puškarnice:**

- 1 klop, 4^m dolga,
- 2 stolca,
- 1 miza,
- 1 stol,

- 1 konva,
- 1 podstavni škafek,
- 1 posoda za pitje,
- 1 klinčenjak, 1^m dolg,
- 1 smetnica.

B. Delalnica za 4 sedlarje pri topništvu :

- 2 navadni mizi,
- 2 navadni klopi,
- 2 navadna stola,
- 1 škač za vodo,
- 1 konva,
- 1 podstavni škafek,
- 1 pitna posoda,
- 1 smetnica,
- 1 klinčenjak, 1·5^m dolg,
- kurjavne potrebščine.

C. Delalnica za 3 kolarje pri topništvu :

- 1 navadna miza,
- 1 navadna klop,
- 1 konva,
- 1 škafek,
- 1 posoda za pitje,
- 1 klinčenjak, 1^m dolg.

D. Za kovače in ključalničarje pri topništvu :

v eni kovačnici :

- 1 meh s stojalom,
- 1 naklo s čolo,
- 1 klop z zaporno omarico,
- 1 primaž,
- 1 korito,
- 1 pilnik,
- 1 konva,
- 1 pitna posoda,
- 1 smetnica,
- 1 klinčenjak, 1^m dolg.

XI. Oprava hranišč.

A. Hranišča za živež :

- 1 truga s predali,
- 1 ali 2 navadni mizi,
- 1 podoficirska miza,
- 1 stol,
- 1 navadna klop,
- 1 svetilnica na kameno olje.

B. Manipulacijski in hranišni prostori za prejemke ali podelke :

- 1 navadna miza,
- 1 navadna klop,
- štelaže po prilogi V navoda za napravo novih vojašnic,
- kljuke poleg prostih sten.

C. Augmentacijska hranišča :

- 1 navadna miza,
- 1 podoficirska miza,
- 1 navadna klop,
- 1 stol,
- kljuke poleg prostih sten,
- štelaže za orožje in monturo po prilogi V navoda za napravo novih vojašnic.

D. Hranišča konjskih oprem:

1 podoficirska miza,

1 stol,

štelaže po prilogi V navoda za napravo novih vojašnic.

E. Hranišča za vojno opremo tehničnih čet:

1 podoficirska miza,

1 stol,

štelaže po prilogi V navoda za napravo novih vojašnic.

F. Hranišča za mirovno, tudi za vojno žepno municijo krdel:

1 ali 2 navadni mizi,

1 „ 2 „ klopi,

1 klinčenjak 1 ali 2^m dolg.**Oprava bolehnice (hiš za bolehnice):****a) za sobe bolehnih iz moštva:**1 polna postelja za vsakega bolnika, namreč posteljnjak, oziroma kavalet, 1 napolnjena slamnica
1 podglavna slamnica, 2 dvojnati ruhi za moštvo, 1 zimska odeja, letna odeja in 1 spodnja
odeja,

1 ponočna omarica ali

1 deska podglavnica;

za vsako bolnično sobo:

1 ali po številu bolnikov tudi 2 navadni mizi,

1 klop ali toliko stolov, da lahko vsak bolnik sedi,

1 umivalna omarica,

1 konva,

1 podstavni škafek,

2 pitni posodi,

1 svetilnica s kamenim oljem do na 20 bolnikov,

1 pljevalnik,

1 odsebnica z loncem,

kurjavne potrebščine;

b) za bolne oficirje:

1 polna oficirska postelja,

1 ponočna omarico s posodo,

1 omara za obešanje in ob enem skladanje oblačil,

1 umivalna omarica,

1 miza,

2 stola,

1 steklenica,

1 pitna posoda,

kurjavne potrebščine;

c) za strežnike in za zdravo moštvo:

1 popolna postelja za vsakega moža kakor za moštvo v vojašnici nastanjeno,

za vsaka 2 moža 1 dvojnati klinčenjak in 1 polica za kruh,

do 6 mož 1 navadna miza,

„ 6 „ 2 navadni klopi,

za vsako sobo 1 svetilnica na kameno olje,

„ „ „ 1 lesena konva za vodo,

„ „ „ 1 pitna posoda,

„ „ „ 1 pljevalnik,

„ „ „ 1 smetnica,

„ „ „ 1 umivalna priprava s škafkom,

„ „ „ kurjavne potrebščine;

d) za kopalnice, oziroma sobe umivalnice:

1 ali 2 kadi za kopanje,

za vsako kad 1 lesen klinčenjak, 1^m dolg,

„ „ „ 1 stolec,

v vsaki kopalnici 1 svetilnica na kameno olje,

„ „ „ 1 podoficirska miza,

- v vsaki kopalnici 1 stol,
 " " " 1 umivalna priprava (eventualno);
- e) za zahode:
 1 svetilnica za kameno olje na steni viseča;
- f) za hodnike in stopnjice:
 Hodniki in stopnjice, ki služijo vsem v občilo, naj imajo na križališčih, na počivališčih stopnjic in v dolgosti hodnikov na vsakih 30^m dolžine po 1 na steni visečo svetilnico za petrolej;
- g) v staniščih za 1 ali več podoficerjev:
 toliko in tako pohište kakor je rečeno pri vojašnicah;
- h) za zdravniško službeno sobo:
 1 navadna miza,
 1 podoficerska miza,
 2 stola,
 1 počivalnica,
 1 omara za leke,
 1 štelaza za pisanja,
 1 obesilnik za oblačila,
 1 pljevalnik,
 1 svečnik,
 1 svetilnica na kameno olje,
 1 tintnik,
 1 ravnilo,
 1 škarje,
 1 steklenica,
 1 kupa,
 kurjavne potrebščine;
- i) za kuhinje:
 1 ognjišče s kotlom }
 1 hranilno ognjišče } po številu bolnikov,
 2 mizi,
 1 čeber,
 2 konvi,
 2 podstavka,
 1 pomijnik,
 1 omara za živež z več oddelki,
 1 viseča svetilnica na kameno olje,
 kurjavne potrebščine
- k) mrtvašnica:
 1 ležišče za mrliča 80^{cm} široko,
 1 svetilnica na steni;
- l) soba za čuvaje mrličev:
 1 podoficerska miza,
 1 stol,
 1 svetilnica na kameno olje.
 kurjavne potrebščine;
- m) hranišča za prtenino, posteljnino in bolnično pripravo:
 štelaze za prtenino;
- n) hranišča za umazano prtenino ali perilo:
 2 čebriča za razkužilno tekočino.

95.

Razglas ministerstva za deželno bran in finančnega ministerstva od 1. julija 1879,

s katerim se razglašujeta najmovinska tarifa, ustanovljena na temelji §^{fa} 30 postave o nastanovanji vojakov (Drž. zak. št. 93) in vrstitev občin v deset najmovinskih razredov te tarife.

V zvršbo določil, stoječih v §. 30 postave o nastanovanji od 11. junija 1879 (Drž. zak. št. 93), razglašujeta se v naslednjem najmovinska (stanarinska) tarifa dogovorno z državnim vojnim ministerstvom na podlogi srednjih najmovin v letih 1871 do vštveno 1875 ustanovljena, katera je prišla v moč ob enem s postavo o nastanovanji, in pa po enakem ustanovljena vrstitev občin v deset najmovinskih razredov te tarife.

Pretis s. r.

Horst s. r.

Najmovinska tarifa

za vojaška stanišča in postranske potrebščine, določene v §. 30 postave o nastanovanji vojaščine, po tem za postranske prostore hiš za bolehne in vojaških bólnic.

Tarifna številka	Dijetni razred	Predmet povračila najmovine	Letno pavračilo najmovine v										Letna najmovina za pohiše v vseh postajah		
			Dunaj	Budim-Pešta	postajah										
					1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		9.	10.
					najmovinskega razreda										
goldinarjev v avstrijski veljavščini															
A.															
Stanišča za:															
1	I.	enega maršala	3.600	1.980	1.800	1.620	1.350	1.170	70	
2	III.	enega generala topništva ali konjištva, admirala,	2.205	1.575	1.440	1.260	1.080	900	720	70	
3	IV.	enega podmaršala, viceadmirala .	1.710	1.260	1.260	1.080	900	720	655	570	540	405	235	70	
4	V.	enega generalmajorja, kontreadmirala	1.350	1.045	990	900	720	630	585	475	405	360	225	70	
5	VI.	enega polkovnika, kapetana linijske ladje	1.095	920	920	760	645	540	495	425	355	285	220	155	60
6	VII.	enega podpolkovnika, fregatnega kapetana	815	715	715	645	540	455	380	340	285	225	175	125	60
7	VIII.	enega majorja, korvetnega kapetana													
8	IX.	enega stotnika, tudi konjiškega, lajtnanta linijske ladje	590	510	495	465	400	350	305	255	220	165	120	75	45
9	X.	enega nadlajtnanta, zastavnika linijske ladje	340	315	295	265	245	210	180	150	135	105	75	45	35
10	XI.	enega lajtnanta													
11	XII.	enega pomorskega kadeta (pom. aspiranta) .												20	
12	.	vsakega profoza, služabnika iz vojstva ali pomorstva, deželnoobrambenega okrajnega narednika in oženjenega podoficirja . . .	210	160	160	145	145	125	105	85	70	60	45	30	20
13	.	druge mesečno plačo potegajoče, v noben dijetni razred ne vrščene vojaške osebe	2 samskega stanu											25	
			enega oženjenega											20	
14	.	enega oficirskega služabnika	8	

po tem vojaške duhovne, avditorje voj. zdravnike, voj. računarje in vojaške uradnike enakega dijetnega razreda

Tarifna številka	Dijetni razred	Predmet povračila najmovine	Letno povračilo najmovine v										Letna najmovina za pohiše v vsak postajah		
			Dunaj	Budim-Pešta	p o s t a j a h										
					1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		9.	10.
					najmovinskega razreda										
goldinarjev v avstrijski veljavščini															
B.															
Postranske potrebščine za:															
15	.	sobo z enim oknom	160	120	120	92	92	80	64	56	48	36	28	20	.
16	.	sobo z dvema oknoma	200	150	150	115	115	100	80	70	60	45	35	25	.
17	.	sobo s tremi okni	240	180	180	138	138	120	96	84	72	54	42	30	.
18	.	stražnico od 15—24	200	150	150	115	115	95	80	70	60	50	40	25	.
19	.	stražnico od 25—50	260	210	210	175	160	140	115	110	90	75	60	40	.
20	.	stražnico od 51—80	320	270	270	230	220	180	160	150	120	105	85	55	.
21	.	šolsko sobo od 25—30	200	150	150	115	115	100	80	70	60	45	35	25	.
22	.	šolsko sobo od 31—40	240	180	180	138	138	120	96	84	72	54	42	30	.
23	.	šolsko sobo od 41—64	320	240	240	184	184	160	128	112	96	72	56	40	.
24	.	šolsko sobo od 65—80	400	300	300	230	230	200	160	140	120	90	70	50	.
25	.	šolsko sobo čez 80	480	360	360	276	276	240	192	168	144	108	84	60	.
26	.	telovadnico od 55—70	320	240	240	184	184	160	128	112	96	72	56	40	.
27	.	telovadnico od 71—100	425	320	320	240	240	210	170	150	126	96	74	52	.
28	.	telovadnico od 101—200	530	400	400	300	300	260	210	185	156	120	92	64	.
29	.	hranišče v nadstropjih od 15—20 . .	172	130	112	72	72	60	48	42	38	34	26	14	.
30	.	hranišče v nadstropjih od 21—30 . .	230	172	148	96	96	80	64	56	50	45	34	18	.
31	.	hranišče v nadstropjih od 31—40 . .	288	212	184	120	120	100	80	70	62	56	42	22	.
32	.	hranišče v nadstropjih od 41—60 . .	400	300	258	168	168	140	112	98	86	78	58	30	.
33	.	hlev za enega oficirskega konja	135	100	80	60	60	50	40	35	30	25	20	12	.
34	.	kolnico in to za en voz kakega generala ali polkovnika brigadnika	65	65	60	55	50	40	35	30	25	20	18	12	.
35	.	kolnico za topove in kola vojaških čet, po tem za gasilno orodje od 30—50 □ metrov doljnje ploskve	96	96	90	82	75	60	52	45	36	30	26	18	.
C.															
36	.	Postranski prostori vojaških bolehnice in bólnice	Povračilo naj se opravlja po določilih točke XV opomenj k najmovinski tarifi.										.		

Opomnje k najmovinski tarifi.

K A in B.

I.

Kako so posamezne občine izvršene v 10 razredov vojaško-najmovinske tarife, razvidno je iz priloženega kazala.

II.

Pisarnice, oficirsko-nadzorne sobe, prostori je za blagajnice, zdravniško-službene sobe, knjižnične sobe, povračujejo se po številu oken z iznosi, ki so v vojaško-najmovinski tarifi pod št. 15, 16 in 17 za sobe ustanovljeni.

Soba z enim oknom imej doljnjo ploskev od 15 do 24 □metrov; pri sobah z 2 ali 3 okni mora na vsako okno najmanj po 12·5 □metrov doljnje površine priti.

Za predsobo ne daje se nikako povračilo.

III.

Stražnica pod št. 18 je določena za 1 ali 2 osebi, stražnica pod 19 za 3 do 6 oseb in pod št. 20 za 6 do 8 oseb.

Za stražnice, ki se potrebujejo za več nego 8 stražnikov, daje se povračilo takó, da se za vsaka 2 stražnika več polovica najmovine za stražnico pod št. 18 ustanovljene došteje k najmovini št. 20.

IV.

Zapiralnice se tako le povračujejo:

- a) oficirske, po tem
- b) zapiralnice za kadete oficirske namestnike in narednike, kakor sobe z enim oknom po št. 15;
- c) vkupne zapiralnice, namreč:
 1. podoficirske,
 2. vkupne brigadne in disciplinarne zapiralnice,
 3. sobe delalnice zaprtih po zahtevanem in priskrbljenem prostoru (15—16 kubičnih metrov na 1 glavo) s 3·5 krajevarji od glave na dan;
- d) samezne zapiralnice ali temnice, če ustrezajo propisom, vsaka z dvema tretjinama, a sicer z eno tretjino najmovine za sobo z enim oknom pod št. 15 ustanovljene.

V.

Za pokrite jezdarnice se povračilo od slučaja do slučaja dogovarja.

VI.

Prostori za kropilno kopel in perilnice s postranskimi prostori vred povračujejo se tako le, namreč:

- a) kopalnice kakor soba z enim oknom, št. 15;
 - b) razpravljalnice in napravljalnice po njih dolnji ploskvi, kakor sobe s enim ali dvema oknoma, št. 15, oziroma št. 16;
 - c) perilnice kakor sobe z 2 oknoma, št. 16;
 - d) sušilnice, s kurjenjem grete, kakor sobe z enim oknom, št. 15.
- Likalnice idoče k perilnicam (točka c) in podstreški za sušenje ne povračujejo se.

VII.

Vojaške gostilnice se povračujejo takó, namreč:

- a) oficirske in podoficirske gostilnice po zahtevani in priskrbljeni velikosti, kakor sobe po t. št. 15, oziroma 16 in 17;
- b) pivnice za moštvo, namreč:
 1. od 18 do 24 □metrov doljnje ploskve, kakor sobe z enim oknom, t. št. 15;
 2. od 25 do 40 □metrov doljnje ploskve, kakor sobe z dvema oknoma, t. št. 16;
 3. od 41 do 70 □metrov doljnje ploskve, kakor sobe s tremi okni, t. št. 17.

Za pivnice moštva čez 70 □metrov doljnje površine daje se povračilo takó, da se za vsacih 50 □metrov več k najmovini pod št. 17 za sobo s 3 okni ustanovljeno došteje ena tretjina tega iznosa.

Stanišče gostilničarjevo (živežarjevo) povračuje se po velikosti z najmovino za gažiste ustanovljeno.

VIII.

Za podkovnice in dotične prostore dogovori se povračilo za vsak slučaj posebej.

IX.

Delalnice povračujejo se takó le:

- a) krajaške, čevljarske in sedlarske (jermenarske) delalnice po zahtevani in priskrbljeni velikosti kakor sobe pod t. št. 15, oziroma št. 16 in 17;
- b) delalnice za puškarje, kakor soba z 2 oknoma, t. št. 16;
- c) za delalnice za kolarje, ključničarje, kovače itd. dogovarja se povračilo slučajema.

X.

Hranišča v nadstropjih (t. št. 29—32) z doljnjo ploskvijo čez 60 □metrov povračujejo se takó, da se vsakih 50 □metrov večjega doljnega površja namojvini pod t. št. 32 ustanovljeni došteva polovica te najmovine. Presežek doljnega površja pod 15 □metrov ne jemlje se v račun, kadar se povračilo po zgornjem računi.

Hranišča podstrešna povračujejo se po svoji velikosti s četrtno najmovine pod t. št. 29—32 ustanovljene.

Za hranišča v šupah do 25 □metrov doljnje ploskve, daje se povračilo s polovico najmovine za kolnice (t. št. 35) ustanovljene.

XI.

Kolnice za ne več nego 36 topov in druga kola voj. čet, po tem za gasilno orodje povračujejo se pri doljnji ploskvi čez 50 □metrov (t. št. 35) takó, da se za vsakih 25 □metrov doljnje površine več četrtna najmovine pod t. št. 35 ustanovljene došteva k tej najmovini. Presežek doljnje ploskve pod 10 □metrov ne jemlje se v račun, kadar se povračilo po zgornjem računi.

Kolnice za več nego 36 topov in kol vojaških čet povračujejo se po dogovoru, ki se slučajema (za vsak slučaj posebej) sklepa.

XII.

Razen izimkov v teh opomnjah točka X in XI omenjenih ostaje v vseh drugih slučajih brez povračila, kar bi se čez zahtev doljnje ploskve več dalo.

XIII.

Povračilo za opravo postranskih potreščin, t. št. 15—32, daje se z desetino nabavne cene, ki se ima v vsaki bčini od 5 do 5 let najti, kolika je .

XIV.

Orodje za hleve (t. št. 33) niso predmet posebnega povračila.

K C.

XV.

Postranski prostori vojaških bolehnice in bólnice povračujejo se takó le, namreč:

- a) zdravniška službena soba,
- b) zdravniška sprejemna soba,
- c) sprejemna pisarna,
- d) kopalnica,
- e) lekarnica,
- f) laboratorij,
- g) pripravljalna (kuhinjska) soba,
- h) pomivalnica (tik kuhinje),

- i) razkuževalnica,
- k) mrtvašnica,
- l) krpalnica,
kakor sobe z enim oknom po t. št. 15;
- m) zdravniško-nadzorna soba,
- n) pisarna za ekonomnega oficirja,
- o) oficirske bolniške sobe,
po njih veličini kot sobe z 1 ali 2 oknoma, po t. št. 15, oziroma 16;
- p) soba za operacije in sekcije,
po njih velikosti kot sobe z 2 ali 3 okni po t. št. 16, oziroma 17;
- q) sobice za besne z $1\frac{1}{4}$ potarifne najmovine za sobo z 1 oknom t. št. 15;
- r) stražnica,
- s) hranišča (razen hranišča za led),
- t) kolnice za gasilno orodje po tarifnih postavkih za enake potreščine v tarifi pod B omenjene.
- u) hranišče za led po dogovoru slučajema sklenjenem.

XVI.

Povračilo za opravo vojaških bolehnje in bólnic in njihovih postranskih prostorov (Najmovinska tarifa lit. C) daje se z desetino nabavne cene, ki se v dotični občini od 5 do 5 let najde, kolika da je.

K a z a l o

občin vrščeni v 10 razredov stanarinske (najmovinske) tarife.

Občine	Razred	Občine	Razred	Občine	Razred
Böhmen (Česko).					
Praga	1.	Hohenelbe (Vrhlabje) . .	8.	Neubidschow (Novi Bidžov)	8.
Asch	7.	Hohenmauth (Visoko Mito)	8.	Neuhaus (Henrikov Gradec)	8.
Altbunzlau (Stara Boleslav)	9.	Holic (Golice)	8.	Neustadt (Novo Mesto) .	9.
Aussig (Ustje nad Labo) .	9.	Horowie (Gorovice) . . .	10.	Nimburg	8.
Blatna	9.	Jičin	7.	Pardubice	6.
Brandeis (Brandis) . . .	8.	Josefstadt (Jozefov) . . .	9.	Prachatice	9.
Braunau (Brunov)	9.	Joachimsthal (Jachimov) .	8.	Plana	8.
Beneschau (Benešev) . . .	9.	Jungbunzlau (Mlada Boleslav)	7.	Prelouč	7.
Beraun	9.	Kaaden (Kadanj)	8.	Přestice	9.
Bischofteinitz (Goršev Tin)	9.	Kaplitz (Kaplice)	9.	Pilsen (Polzenj)	7.
Böhmisch - Brood (Česki Brod)	8.	Karlsbad (Karlovi Vari) .	5.	Pilgram (Pelgrimov) . .	9.
Böhmisch - Leipa (Česka Lipa)	7.	Karolinenthal (Karin) . .	4.	Příbram	8.
Bogdaneč	8.	Klattau (Klatov)	7.	Pisek	9.
Budweis (Budejevice) . .	7.	Kralowic (Kraljevice) . .	9.	Poděbrad	8.
Brüx (Most)	7.	Kolin	7.	Postelberg (Postoloprți) .	8.
Časlau (Časlava)	8.	Komotau (Homutov) . . .	5.	Polička	9.
Chotěboř	9.	Königinhof (Kraljičin Dvor)	8.	Polna	10.
Chlumec	8.	Königgrätz (Kraljični Gradec)	7.	Podersam (Podborani) . .	8.
Chrudim	8.	Kutterschitz	7.	Rudnice	8.
Dražkovice	10.	Kuttenberg (Kutna Gora) .	8.	Rakonice	8.
Daschitz (Dašice)	9.	Krumau (Krumlov)	8.	Reichenberg	5.
Dauba (Duba)	8.	Landskron	8.	Reichenau (Rihnov) . . .	7.
Deutschbrod (Nemški Brod)	8.	Laun	8.	Rokicani	8.
Dobrani	10.	Ledeč	7.	Rudolfstadt (Bergstadt) .	10.
Elbekosteletz (Kostelec nad Labo)	9.	Leitomisehl (Litomišlja) .	9.	Rumburg	9.
Eger (Heb)	6.	Leitmeritz (Litomerice) .	7.	Staab (Stod)	9.
Falkenau (Falknov)	7.	Lisehau	10.	Saab (Žatec)	5.
Friedland	7.	Lissa	7.	Starkenbach (Jilemnica) .	7.
Gabel (Jablonj)	9.	Luditz (Žoltice)	9.	Strakonice	9.
Gablonz (Jablonec)	5.	Melnik	8.	Slan (Slano)	9.
Graslitz (Kraslice)	8.	Mies (Srebro)	8.	Semil	8.
Goltšch - Jenikau (Golčev Jenikov)	9.	Mikoloviec	10.	Selčan (Sedlčani)	9.
		Moldauthein (Tin nad Vel-tavo)	9.	Senftenberg	9.
		Mühlhausen (Milevsko) .	9.	Smiehov	6.
		Münchegrätz (Mnichov Gradec)	10.	Schönau	6.

Občine	Razred	Občine	Razred	Občine	Razred
Schlukenau	7.	Trautenau (Trotnov) . . .	6.	Theresienstadt (Terezín) . .	9.
Schüttenhofen (Sašica) . .	9.	Taus (Domažlice)	6.	Turnau (Turnov)	9.
Tabor	7.	Tetschen (Dečín)	5.	Wittingau (Trebnoj)	9.
Tachau (Tabov)	9.	Tepl	7.	Wostreschan	10.
		Teplitz (Toplice)	7.		
Bukovina.					
Czernowitz (Černovice) . .	3.	Radautz	6.	Sučava	6.
Kimpolung	9.	Sereth	8.	Višnica	8.
Kotzmann	8.	Storožynetz	9.		
Dalmatinsko.					
Zara (Zader)	6.	Imoski	9.	Perzagno	8.
Benkovec	8.	Knin	8.	Ragusa (Dobrovnik)	7.
Budva	8.	Lesina (Hvar)	9.	Risano (Rišen)	7.
Cattaro (Kotor)	7.	Makarska	10.	Seardona (Skradin)	9.
Castelnuovo (Novi)	7.	Metkoviči	9.	Spalato (Splet)	7.
Castel-Lastua	8.	Mula	8.	Sebenico (Šibenik)	8.
Dobrota	8.	Perast	8.	Sign (Sinj)	8.
Gravosa (Gruž)	7.				
Galicija.					
Lemberg (Levov)	1.	Dąbrowa	9.	Kałuż	10.
Biała	7.	Debica	10.	Kamionka strum.	8.
Brzeżany	7.	Drochobycz	7.	Krakau	4.
Brzesko	9.	Dolina	7.	Kenty	9.
Bireza	9.	Gorlice	9.	Kolbuszowa	9.
Bochnia	7.	Głogów	8.	Kołomea	8.
Brody	8.	Gródek	9.	Kossów	10.
Bohorodeczany	9.	Grybów	9.	Krosno	6.
Bóbrka	8.				
Buczacz	5.	Horodenka	9.	Łańcut	8.
Brzysna	9.	Husiatyn	7.	Limanowa	8.
Borszczów	8.	Jasło	7.	Lisko	9.
Chrzanów	9.	Jarosław	6.	Mielec	8.
Cieszanów	9.	Jaworów	8.	Monasterzyska	8.
Czortków	8.				

Občine	Razred	Občine	Razred	Občine	Razred
Mosty wielkie	8.	Ropezyce	9.	Tarnów	7.
Mościska	7.	Rohatyn	8.	Tarnobrzeg	10.
Myślenice	8.	Rudki	8.	Tarnopol	5.
				Trembowła	8.
Nadworna	10.			Tyśmienica	9.
Neu-Sandec	6.	Sambor	7.	Turka	9.
Neumarkt (Novi Trg)	9.	Sanok	7.	Tłumacz	8.
Nisko	8.	Saybusch	9.		
		Sądowa wisznia	9.	Wadowice	8.
Przemysł	6.	Stanisław	5.	Wieliczka	10.
Przeworsk	9.	Stare miasto	9.		
Przemysłany	7.	Skałat	10.	Zaleszczyki	8.
Pilzno	9.	Sędziszów	9.	Zbaraż	9.
Podgórze	7.	Siedliska	9.	Zagrobella	5.
Podhajce	8.	Sniatyn	9.	Żydaczów	9.
Rawa ruska	9.	Stryj	7.	Żółkiew	7.
Rzeszów	6.	Sokal	9.	Żońnia	9.
		Struszów	7.	Złoczów	6.

Ilirsko Primorje.

Triest (Trst)	1.	Lussinpiccolo (Lošin mali)	9.	Sessana (Sežana)	5.
Capo d' Istria (Koper)	8.	Mitterburg (Pazen)	5.	Tolmein (Tolmin)	9.
Dignano (Vodnjan)	6.	Parenzo (Poreč)	8.	Volosea (Volovsko)	9.
Görz (Gorica)	6.	Pola (Polj)	4.		
Gradiska (Gradišče)	4.	Rovigno (Rovinj)	6.		

Koroško.

Klagenfurt (Celovec)	6.	Mitter-Prixen (Waisenberg)	9.	Villach (Belak)	7.
Arnoldstein (Podkloster)	5.	Ossiach (Steindorf, Osoje)	10.	Völkermarkt (Velkovec)	9.
Hermagor (Sv. Mohor)	9.	St. Peter	9.	Wolfsberg	8.
Malborghetto	8.	St. Veit	9.		
		Spital	9.		

Kranjsko.

Lalbach (Ljubljana)	6.	Littai (Litija)	8.	Stein (Kamenik)	9.
Adelsberg (Postojina)	9.	Loitseh (Logatec)	9.	Tschernembl (Črnomelj)	9.
Gottschee (Kočevje)	9.	Münkendorf (Krška Vas)	9.	Töplitz (Toplice)	10.
Gurkfeld (Krško)	10.	Radmannsdorf (Radovlica)	9.	Vir	9.
Krainburg (Kranj)	10.	Rudolfswörth (Novo mesto)	9.		

Občine	Razred	Občine	Razred	Občine	Razred
Moravsko.					
Brünn (Brno)	3.	Erdberg	10.	Leschan	9.
Altstadt (Staro mesto) . .	9.	Eihenschitz (Ivanšice) . . .	8.	Littau (Litovel)	9.
Altenmarkt	10.	Eisgrub (Lednica)	9.	Lideřovice	10.
Auspitz (Gostopeč)	9.	Fröllersdorf	10.	Loschitz	10.
Auerschitz	10.	Gaja (Kijov)	8.	Losen, Deutsch-	10.
Aujezd (Gostopeški okraj)	10.	Grafendorf	9.	Lgota, Velika	10.
Aujezd (Litoveljski okraj)	10.	Göding (Godonin)	8.	Lgota Tvarožna	10.
Aussee (Usov)	10.	Gnoitz (Gnojice)	10.	Lundenburg (Bretislav) . .	7.
Allhütten	10.	Guldenfurt	10.	Lubnice	9.
Austerlitz (Slavkov)	9.	Hradisch (Gradišče)	7.	Lutein	9.
Babice (okraj Sternberški)	10.	Holasie (Golance)	9.	Lužice (okraj Sternberški)	10.
Babice (okraj Og. Gradiški)	10.	Hohenstadt (Zabreg)	8.	Lužice (okraj Godoninski)	10.
Branovice	9.	Holleschau (Holešov)	8.	Malspitz	10.
Bratelsbrunn	9.	Hovorán (Govoran)	10.	Majetaín	9.
Bladovitz	10.	Hödnitz (Godonica)	10.	Medl	9.
Bergen	10.	Höflein	10.	Mezerič, Velika	9.
Bejstroschic	9.	Hullein (Gulin)	9.	Mezerič, Valaška	10.
Brezovice	9.	Hunkovic	10.	Mistek	9.
Bedihoscht	9.	Hrubschitz (Grubšice)	9.	Mistrín	10.
Brest	9.	Iglau (Iglava)	8.	Mikolčice	10.
Belovice (okraj Godoninski)	10.	Josefsdorf	10.	Milotice	10.
Belovice (okraj Prostejov- ski)	9.	Joslovica	9.	Moskovice	9.
Birnbaum	9.	Kralice	9.	Moštenice	9.
Bisenz (Bzenec)	8.	Krčman	9.	Mutenice	10.
Biskupstvo	9.	Kremsier (Kromeriž)	5.	Müglitz (Mogelnica)	9.
Boskovice	9.	Knězdub	10.	Mönitz	10.
Bojanovice	10.	Koste	9.	Nackl	10.
Borschan	10.	Kojetein	8.	Napajedle	9.
Bohnovitz	10.	Kromau (Krumlov)	9.	Namest	9.
Böhmischhause	9.	Koberčice	9.	Neudorf	10.
Buchlovica	9.	Kostice	10.	Neustadt (Unčov)	9.
Bučovice	9.	Kostelec	9.	NeustadtI	9.
Čolechovice	9.	Komain	10.	Neutitschein (Novi Tičín) . .	9.
Čechovice	9.	Klosterbruck (Loka)	9.	Nemčice, Velike (okraj Go- stopeški)	9.
Čejkovice	10.	Königsfeld	5.	Nemčice (okraj Kromeriški)	9.
Čeie	10.	Kunovice	9.	Ničice	10.
Dačice	9.	Kunewald	10.	Nivnice	10.
Drslavice	9.	Lautschitz	10.	Nikolsburg (Mikulov)	9.
Domamyslice	9.	Langendorf, Dolnji	9.	Nuslau	9.
Držovice	9.	Latein, Veliki	9.	Otaslavice, Gornje	9.
Duban	9.	Laschtian	10.	Otaslavice, Dolnje	9.
Dubňan	10.	Latein, Mali	9.	Opatovice	9.
Dürnholz	9.	Landshut	10.	Odravice	9.
Eyvanovic (Ivanovice) . . .	9.	Lautschan	9.	Ostra, Ungarisch- (Ostrog)	8.
Edelspitz	9.			Olšani	8.
				Ohnitz	9.
				Olmütz (Olomue)	4.

Občine	Razred	Občine	Razred	Občine	Razred
Pausram	10.	Salbnuss	10.	Tešetice	9.
Petrau	10.	Satschan	10.	Tobitschau (Tovačov) . .	8.
Priebitz	10.	Stražnice	9.	Turnice	10.
Prerov	8.	Schardie (Šardice)	10.	Trebova, Moravska	8.
Pröttlach	10.	Schwarzbach	10.		
Prisnotice	9.	Stadl	10.	Ung.-Brod (Ogerski Brod)	8.
Prikaz	9.	Svatoborice	10.	Urspitz	9.
Poppitz	10.	Steurowitz, Veliki	10.	Urschitz	9.
Pohrlitz	8.	Selovitz, Veliki	7.		
Poleschovice	10.	Sternberg	7.		
Prossnitz (Prostajov) . . .	6.	Seloutek	9.	Voitsbrunn	10.
Prödlitz	9.	Stefanov	9.		
Plumenau	9.	Sirovice	9.	Waczenowic (Vacenovice) .	10.
Prušanek	10.	Stichovice	9.	Wrahowic (Vragovice) . .	9.
		Stietovice	9.	Wracow (Vracov)	10.
Rakvice	10.	Smržice	9.	Wessely (Vesely)	9.
Radiov	10.	Soboutovice	9.	Weisskirchen (Granica) . .	6.
Rampersdorf	10.	Schönwald	10.	Wisternitz, Gornji	9.
Ratiškovice	10.	Schönberg	7.	Woikowic	9.
Rataj	9.	Schönau	9.	Wlkosch (Vlkoš)	10.
Raigern (Rejgrad) Veliki . .	9.	Studenee	9.	Wischau (Viškov)	8.
Raigern (Rejgrad) Mali . . .	9.	Sudmérice	10.		
Raussnitz, Novi	10.			Znaim (Vnojem)	6.
Rebeschovice	9.	Tasov	10.	Žerotin	10.
Ritsch	10.	Tanovice, Dolnje	10.	Zeschau (Zešov)	9.
Rohrbach	9.	Tajax, Veliki	10.	Zerukov	9.
Rogatec	10.	Tracht	9.	Žerovin	10.
Rozvadovice	10.	Telč	9.	Žižkov	10.
Römerstadt (Rimarov) . . .	9.	Teinic	10.	Zwittau (Svitava)	8.
		Tešice	10.	Zulb	9.
Starnau	10.	Treublitz	10.		
Saitz	10.	Trebitsch	7.		

Nieder-Oesterreich (Dolnja Avstrija).

Aderklaa	10.	Hernals	5.	Mannersdorf	9.
Amstetten	9.	Herzogenburg	9.	Markgraf-Neusiedl	10.
Baden	3.	Hirschstetten	9.	Mauer	6.
Breitenlee	8.	Horn	9.	Meidling (Schönbrunn) . .	6.
Bruck a. d. Leitha	8.			Mistelbach	8.
		Kagran	8.	Möllersdorf	7.
Deutsch-Wagram	8.	Kaiser-Ebersdorf	9.		
Fünfhaus	5.	Krems	7.	Neunkirchen	8.
Gerasdorf	10.	Korneuburg	6.	Ober-Hollabrunn	5.
Gross-Enzersdorf	10.	Klosterneuburg	7.	Ober-Olberndorf	9.
Götzendorf	9.			Ober-Mallebern	8.
Guntramsdorf	7.	Langenlois	8.		
		Laxenburg	7.	Parbasdorf	10.
Habersdorf	10.	Leopoldau	7.	Pischelsdorf	9.
Hainburg	9.	Leobersdorf	9.		
		Lilienfeld	8.	Raasdorf	10.

Občine	Razred	Občine	Razred	Občine	Razred
Sarasdorf	9.	St. Pölten	7.	Vösendorf	7.
Starenwörth	10.	Süssenbrunn	8.	Waidhofen a. d. Th.	7.
Stetteldorf	9.	Trautmannsdorf	9.	Wr.-Neustadt	6.
Scheibbs	8.	Tulln	8.	Wilhelmsburg	9.
Simmering	6.	Unter-Mallebern	10.	Zwettl	9.
Stockerau	6.				
Sommerein	9.				

Ober-Oesterreich (Gornja Avstrija).

Line	5.	Kirchdorf	10.	Schärding	10.
Braunau	8.	Lambach	9.	Steyer	6.
Enns	10.	Perg	10.	Vöcklabruck	9.
Freistadt	10.	Ried	9.	Wels	7.
Gmunden	6.	Rohrbach	10.		

Sleško.

Troppau (Opava)	4.	Freistadt	8.	Jägerndorf (Krnov)	7.
Bielitz (Belsko)	4.	Freiwaldau	8.	Teschen (Tešín)	5.
		Freudenthal	8.		

Salcburško.

Salzburg	5.	St. Johann	9.	Zell am See	10.
Maxglan	9.	Tamsweg	10.		

Štajersko.

Graz (Gradee)	4.	Judenburg	5.	Radkersburg (Radgona)	8.
Bruck a. d. Leitha	7.	Leoben	7.	Rann (Brežee)	7.
Cilli (Celja)	6.	Leibnitz	8.	St. Marein (Šmarje)	8.
Deutsch-Landsberg (Lonč)	7.	Liebenau	9.	Strass	10.
Feldbach	9.	Liezen	8.	Waltendorf	8.
Gröbming	8.	Luttenberg (Lotmerk)	9.	Weitz	8.
Hartberg	10.	Marburg	6.	Windischgraz (Slovenji Gradee)	8.
		Murau	10.	Windisch - Feistritz (Slovenska Bistrica)	9.
		Pettau (Ptuj)	8.		

Občine	Razred	Občine	Razred	Občine	Razred
Tirolsko.					
Innsbruk	6.	Hall	8.	Reutte	10.
Ampezzo	9.	Imst	10.	Riva	7.
Bregenz	7.	Kitzbühel	9.	Roveredo	5.
Brixen	9.	Kufstein	8.	Schlanders	10.
Borgo	9.	Landeck	8.	Schwaz	10.
Bozen	7.	Lienz	8.	Trient	4.
Bludenz	8.	Meran	7.	Tione	9.
Brunnek	7.	Mezzolombardo	8.	Vahrn	9.
Cavalese	10.	Pergine	7.		
Cles	7.	Primiero	8.		
Feldkirch	8.				
Šteško.					
Salcburško.					
Štajersko.					